

REDACCIÓ :

Josep PALLACH
Rue Gaston-Mangin
Bât. B - Esc. 5 - Ap. 53
MONTGERON (S -et-O).

ADMINISTRACIÓ :

M. MIQUEL

26, rue des Potiers — Toulouse (H.-G.)
C. Ch. Postaux : 1792-75 - Toulouse

Endavant

**FEDERACIÓ
DEMOCRÀCIA
SOCIALISME**

MOVIMENT SOCIALISTA DE CATALUNYA

EUROPA HA DE SIGNIFICAR LLIBERTAT, JUSTICIA I BENESTAR
FRANQUISME VOL DIR MISÈRIA I OPRESSIÓ
ES IMPOSSIBLE ASSOCIAR FRANQUISME I LLIBERTAT

ELS POBLES D'EUROPA HAN DE REFUSAR L'ASSOCIACIÓ
AMB ELS DICTADORS IBÈRICS

L'Espanya de Franco no pot ni podrà associar-se a l'Europa Occidental : pot ésser-ne la proveïdora de mà d'obra barata i de minyones de servei; pot especular amb el turisme europeu i amb l'expansió del capitalisme alemany; pot utilitzar aquesta nova mentida que ara ha llençat per endogalar millor el país i fastiguejar definitivament les noves generacions de qualsevol contacte o relació amb aquests pobles que fins ara representen l'esperança...

Tot això pot fer-ho la dictadura franquista. Associar-se realment amb Europa, no pot.

L'associació només es possible quan és entre iguals. En el pla polític, com en l'econòmic, com en el cultural, el veritable igual de l'Espanya de Franco és el Portugal de Salazar. Amb aquest sí que pot associar-se. Per l'única empresa que els interessa: continuar l'explotació dels pobles ibèrics a benefici de l'oligarquia que els mena.

Els burgesos catalans, que no les tenen pas totes, no s'han de fer il·lusions. Si els interessos capitalistes europeus ac-

cepten finalment algun lligam amb l'Espanya de Franco, les condicions que posaran seran extremadament dures. Una península turística, productora de taronges, d'olives i de Jerez pot interessar-los; és aquest l'interès de la metal·lúrgia o de l'indústria tèxtil ?

Pels que fa als treballadors, privats de tot dret sindical o polític, ja sabem a què atenir-nos. En aquestes condicions una «associació» amb entitats econòmiques infinitament més puixants, només pot significar una consolidació de l'explotació, noves misèries, finalment l'emigració com a única sortida.

Per associar-nos de debó un dia amb Europa, primer hem de foragitar la dictadura, restablir les llibertats, fer realment la profunda reforma agrària al centre i sur d'Espanya, transformar les estructures econòmiques, polítiques i culturals del país, entaular el diàleg amb dignitat i sense preocupacions de política interior o d'equilibri extern...

El franquisme no fa res d'això.

Ens cal combatre'l dones fins a liquidar-lo.

Qui són els nostres aliats ?

Un gran Congrés internacional per la llibertat del poble espanyol

Clement Attlee, Vincent Auriol, Edouard Anseele, Noel Baker, Lázaro Cárdenas, Jules Moch, Camille Huysmans, Henri Rolin, Picasso, Stephen Spender, Norman Thomas, Bertrand Russell, Veljko Vlahovic, Robert Edwards, Ilja Ehrenbourg, Pietro Nenni, Aldo Garosci, Francesco Scotti, Fausto Nitti... accepten de constituir el patronatge d'aquest Congrés.

Com anunciàvem als nostres llegidors, en el moment que escrivim aquestes ratlles s'ha obert a Roma el Congrés Internacional per la Llibertat del Poble Espanyol.

Entre les personalitats socialistes presents recordem el senador belga Henri Rolin; Jules Moch i Germaine Picard-Moch, Claude Bourdet, francesos; Jenny Lee-Bevan, diputat treballista que continua el combat del company Bevan recentment desaparegut; Walter Monslov, Mendelson, Kingsley Martin, Valery, diputats, i dirigents sindicalistes britànics; els companys Nenni, Garosci, Nitti, Lombardi, etc., etc.

Les adhesions de les centrals sindicals, adherides a la C.I.O.S.L., dels treballadors del Marroc i d'Algèria foren remarcades igualment que la de la Central Italiana i de la C.G.T. francesa.

Les organitzacions catalanes exiliades havien enviat llur adhesió. El Moviment Socialista de Catalunya i la Unió General de Treballadors de Catalunya acordaren la presència dels companys Pallach i Euria representant respectivament les dues organitzacions. El company Serra i Moret, especialment convidat, envia una cordial adhesió.

El moment més emocionant de la reunió, fou quan, a l'obertura es llegí un telegrama dels estudiants de Barcelona els quals no es limitaven a saludar a la Conferència sinó que demanaven mesures concretes i en precisaven algunes. Aquest era el camí de la de la reunió, la qual no podia quedar en una simple assemblea de discursos ni naturalment un

(Segueix pàg. 2)

Poder de compra del salari a Espanya i a diversos països europeus per a comprar una sel·lecció de 13 articles necessaris (en hores i minuts)

ARTICLES	Espanya	França	Anglaterra	Itàlia
1 kg. de pa	0,44	0,12	0,12	0,21
1 kg. de patates	0,18	0,07	0,06	0,08
1 kg. de sucre	1,29	0,41	0,18	0,46
1 kg. de carn	7,45	3,43	2,00	3,40
1 kg. de carn de moltó	6,50	3,31	2,09	3,11
1 kg. de carn de porc	9,08	3,05	1,49	3,11
1 kg. de greix comestible	2,02	1,01	0,47	1,39
1 litre de llet	0,34	0,11	0,14	0,13
1 dotzena d'ous	3,29	1,25	0,45	1,20
1 copó de teixit per home	176,56	89,14	49,10	106,38
1 revista	0,10	0,04	0,02	0,05
1 paquet de cigarretes	0,48	0,21	0,38	0,32
1 parell de sabates	28,32	18,23	12,52	19,59
TOTAL dels 13 articles	238,45	121,01	71,01	141,43

QUI SON ELS NOSTRES ALIATS ?

(Vé de la pàg. 1)

acte isolat. Les organitzacions democràtiques de l'interior de Catalunya, sindicals i polítiques enviaren llur punt de vista. La presència catalana, l'exigència catalana de precisions i de mesures concretes fou un dels fets fonamentals del Congrés. Cal remarcar igualment la meta posició que definiren els nostres companys, assegurant que l'ajuda a la nostra causa ha de ser deslliçada de tot egoisme estatal, i que si les grans potències internacionals des de l'any 1936 utilitzen la nostra gran lluita pels seus interessos particulars, és una autèntica ajuda desinteressada la que demanem als nostres amics. El més urgent actualment és: **cap negociació, cap ajuda a Franco sense el restabliment de la llibertat a la península.** El profund lligam que uneix avui el combat dels pobles peninsulars, portuguesos, portuguesos, fou particularment senyalat.

No podem en el moment d'escriure aquestes ratlles dir les conclusions de la reunió. Poden ésser importants. En tot cas ens sembla essencial que, tal com han fet les forces d'esquerra catalanes, es sigui present en tot lloc on es combati a Franco i, sense subordinacions ni sotmissions, es digui clarament el pensament democràtic i el que volem els catalans.

LES PRINCIPALS DEMANDES DELS ESTUDIANTS CATALANS

El missatge dels estudiants catalans reclamava que «l'acció de la conferència no fos una simple condemna moral» i mesures concretes :

— Constitució d'un Comitè permanent Internacional d'ajuda a la resistència catalana i espanyola...

— Acció coordinada de les forces democràtiques europees per impedir l'entrada del règim franquista al Mercat Comú europeu.

EL DOCUMENT DE LES FORCES POLITIQUES I SINDICALS DEMOCRÀTIQUES DE CATALUNYA

En aquest document, particularment important i signat per les forces democràtiques d'esquerra, polítiques i sindicals, s'insisteix en la mateixa necessitat de traduir la repulsa moral en mesures pràctiques:

— Denunciar sense treva el règim franquista;

— Movilitzar l'opinió pública internacional;

— plantejar el problema del franquisme davant de les Nacions Unides;

— Cposar-se sobretot a l'entrada al Mercat Comú Europeu;

— Organitzar un boicot internacional de mercaderies espanyoles;

— Insistir que aquestes mesures són **contra el règim franquista i no contra Espanya.** La qual tindrà l'ajuda internacional quan s'hagin restablert les llibertats.

ELS COMUNISTES I LA

per Joseph PALLACH

Una de les principals característiques totalitàries és la deformació del criteri contrari. En aquest sentit pot dir-se que la nostra època ha vist l'eclosió i reeixida d'aquesta «tècnica» política que la operació «de l'amalgama» fa particularment eficaç. Es tracta de relligar qualsevol afirmació o posició, convenientment separada del contexte, a la posició o afirmació que es vol combatre. El franquisme és mestre en aquest art de la mentida i de la deformació, acusant sempre els seus adversaris de «comunistes» o de «servidors» dels «comunistes», siguin les que siguin les seves autèntiques posicions.

Aquesta mena de «terrorisme ideològic», que és una de les expressions més definides de l'estil feixista ha infectat, i infecta sovint encara, certes manifestacions «anticomunistes» d'organitzacions i d'hommes que es creuen demòcrates però que en realitat tenen infiltrat el virus totalitari. Tot intent d'apreciació objectiva de les realitzacions industrials, pedagògiques o científiques dels russos; qualsevol plantejament polític que, en el cas espanyol, no es resigni a esperar «l'evolució» del franquisme i afirmi que cal fer jugar TOTS els factors que el combaten, risca l'acusació de «maniobra comunista».

El Moviment Socialista de Catalunya s'ha dreçat i es dreça contra aquestes «tècniques» que — en el cas de l'exili espanyol són més una malaltia que una habilitat. Hi veiem un gran perill per una autèntica democràcia, i més gran encara a la península. on en realitat la democràcia no ha existit mai i on cal ésser particularment primmirat en els principis ètics que la funden. Estem convençuts que les esquerres catalanes i espanyoles no comunistes — sense oblidar ni un sol moment l'experiència del passat — s'han de plantejar en termes clars i actuals els grans problemes d'avui: la supervivència del franquisme i l'esforç que fa per incorporar-se a una Europa neo-capitalista en plena expansió econòmica i dirigida per partits dretans és el més immediat per nosaltres.

De cara a aquests problemes, els socialistes catalans refusen quedar clavats en l'any 1939, o en el 1948 de la guerra freda. Sabem que són problemes difícils i que, en el fons retroben els que tenen plantejats els moviments obrers dels països occidentals, els quals si volen resoldre aquestes grans qüestions i no resignar-se a «conservar» l'oposició, i a treure beneficis econòmics de l'expansió econòmica, hauran de revisar profundament llurs bagatges ideològics i llurs tàctiques polítiques. Per fer-ho és però fonamental que es despullin de l'esperit totalitari que hem definit abans. Pel que fa als comunistes, és una operació particularment difícil, en alguns d'aquests països.

També ho és pel que es veu a casa nostra. En efecte, en un article recent, nosaltres encetàvem aquest tema fent remarcar l'importància que avui tenen en l'opinió i en les institucions internacionals, les dotzenes de països (alguns veïns nostres) que han accedit o accedeixen a l'independència, els quals són fonamentalment anti-colonialistes — i contraris doncs, en llur acció, a Salazar i a Franco — i que fan respectar llur voluntat de no subordinar-se ni als Estats Units ni a la U.R.S.S.. Dèiem que era necessari interessar-se per aquests forces polítiques, cercar-hi contactes i fer-los servir, si és possible, en la lluita contra Franco.

Dèiem, i diem, que la necessitat de coordinar *tots els elements* que poden afeblir i destruir el franquisme és generalment acceptada avui a Catalunya, però que calia fer-ho tenint en compte els interessos del nostre poble i no altres interessos «per importants que siguin o es diguin». I dèiem, i diem, que tant els Estats Units com la U.R.S.S. (països que al nostre entendre han de coexistir, i desarmar, i evolucionar), han tingut i tenen present, de cara al nostre plet els seus propis interessos i no els nostres; ni els de la nostra democràcia ni la nostra revolució.

Aquest enfocament no plau als comunistes. I en comptes de discutir-lo i refusar-lo (poden trobar arguments per fer-ho, com poden trobar-ne els partidaris incondicionals dels Estats Units), prefereixen atacar-lo amb la deformació i l'amalgama, que constitueix una de les essencials aportacions de Stalin al bagatge comunista. Això ens dona ocasió de denunciar-la i de precisar algunes idees.

En efecte, un llarg article de «Trell» amalgama Unió Espanyola, partidària de la restauració monàrquica, a Unió Democràtica de Catalunya que — segons «Trell» — també la vol: «es un secret conegut de tot-hom», i naturalment a les organitzacions que creiem necessari de mantenir i refermar l'unitat catalana i que diem — i repetim — que volem un *govern provisional per Catalunya*, com a fórmula de transició. (Dit sigui de passada, els comunistes no han dit mai que volien un «govern provisional per Catalunya»: en canvi diverses vegades s'han mostrat partidaris d'un *govern amb monàrquies* per una consulta electoral espanyola, a partir, per exemple, de la declaració d'Ibarruri a «Nuestra Bandera», del febrer 1947).

El segon element de l'amalgama és la posició internacional del Consell de Forces Democràtiques de Catalunya. «Trell» recull *tres* curts extractes de la lletra d'aquest organisme a Kennedy, enviada en ocasió del triomf electoral democràtica per a recordar al nou president que, si era fidel a les seves declaracions, devia cessar l'ajuda a Franco i contribuir a restablir les llibertats a Espanya.

«Trell», que ha oblidat els milers de

«CURA DE VERITAT»

ditirambes adreçats al «pare dels pobles» i a «la màquina de tren de l'història» que fou Stalin, es molesta perquè l'organisme de coalició, on figuren catòlics molt decents i perseguits per Franco, recorda a Kennedy que a Catalunya hi ha majoria de gent de confessió catòlica i que aquests són antifranquistes; i s'enfada perquè es desitja un augment del prestigi dels U.S.A., evidentment incompatible amb l'ajuda als dictadors.

La conclusió és que «aquesta carta cobri de vergonya als dirigents de E.R.C., del M.S.C. i de la C.N.T.» : misteris de l'amalgama !

Per nosaltres aquesta lletra traduïa una esperança, normal a l'interior, en un moment de canvi d'administració als Estats Units. Més, ben informat, el propi gendre de Kroutchev anà a expressar personalment les mateixes esperances al nou llogater de la Casa Blanca. Però és clar que el que és permès als russos no ho és als catalans.

I és clar també que el que ens diferencia dels comunistes en el pla internacional és que nosaltres refusen tota subordinació — als Estats Units com a Rússia — i que quan aquestes esperances dels nostres amics de Barcelona es veuen frustrades ho diem clarament. Per això hem blasmat el viatge del senyor Rusk i per això repetim que els catalans i els espanyols hem de jutjar els governs i les organitzacions internacionals pel que fan i no pel que diuen. I concretament pel que fan contra la dictadura isolant-la internacionalment, afeblint-la i refusant-li tota mena d'ajuda.

Qui pot negar que en aquest terreny la política russa ha estat sovint indignant? No parlem ja de la guerra civil i de l'ajuda amb compta-gotes, pagada amb or i amb intromissions de política interior. No parlem de l'evolució d'aquesta ajuda després de Munich i dels prolegòmens del pacte germano-soviètic. Parlem dels fets posteriors. De la no-reclamació a Nuremberg dels generals espanyols que comandaven la divisió «Azul». De la no-reconeixença dels governs exiliats, on hi havia comunistes. De l'entrada d'Espanya a l'O.N.U., amb el vot i a proposta de la U.R.S.S., a canvi de l'entrada d'Albània o de Rumània. Del famós projecte Molotov d'acord militar amb inclusió d'Espanya...

Fòrem els primers en celebrar el canvi de política que senyalà el discurs de «K» a l'O.N.U. Creiem que obeeix a altres perspectives soviètiques — fonamentalment d'ordre estratègic — i estem satisfets si coincideixen amb les nostres, que són d'un altre ordre, polítiques i socials. Si és cert que «els pobles d'Espanya tenen en l'U.R.S.S. el seu més ferm aliat», que es demostrí. Els africans han dema-

nat fa poc l'exclusió d'Espanya i de Portugal del Consell Social de la O.N.U. No ha han fet per ajudar-nos, sinó perquè els canvi en llurs lluites per la liquidació de les burilles de «l'imperio». Aquesta apreciació objectiva de la situació i de les forces internacionals, *sense subordinar-se a cap*, és una primera condició de la política esquerrana que reconeixem, i que naturalment no pot confondre's amb la que consisteix a dir que tot el que fan els russos és ben fet, i el que fan els americans és desastrós.

Pel que fa als problemes de l'acció contra Franco els comunistes saben molt bé que nosaltres no temem ni les iniciatives ni el combat. Preconitzàrem la Campanya de Protesta i la Vaga general ho i sabent que els comunistes ho feien també. En canvi els comunistes no feren absolutament res per la reeixida de les manifestacions en ocasió del 25^è aniversari de la guerra civil, demanades per totes les forces democràtiques. Som partidaris d'aprofitar i de coordinar *tots els esforços* que es facin contra Franco: ho diem i ho fem. Però coincidir contra Franco no vol dir que estem tots d'acord en el que l'ha de succeir. Nosaltres volem una autèntica democràcia social i política on les diverses corrents democràtiques puguin expressar-se; volem que hi hagi llibertat per organitzar sindicats, per associar-se políticament, per criticar el govern i per combatre'l, si es creu necessari. Res d'això no existeix en els països comunistes.

Sabem que els comunistes diuen, després del XXII^è congrés, que es pot arribar al comunisme per mètodes democràtics, els quals, per nosaltres, no es confonen amb el parlamentarisme. Millor que ho diguin, però millor seria que comencessin a provar-ho. I per fer-ho, han de començar a respectar el pensament de les altres forces antifranquistes, i a no acusar-les de mala fé i de «prejudicis», quan no estan d'acord. No és així que faran desaparèixer els «judicis» que l'experiència ens ha fet establir en relació a ells i a la U.R.S.S.

Les forces democràtiques catalanes coneixem el nostre deure i sabem quines són les exigències del nostre combat. Continuarem fent tot el necessari per convèncer als demòcrates espanyols de la necessitat d'enfocar amb claretat i sense temors les actuals perspectives peninsulars i internacionals. Però que ningú es faci il·lusions de fer-nos combregar amb todes de molí. El camí de la lluita passa per una autèntica «cura de veritat» que hem de fer tots els antifranquistes. I això, que és cert per les velles forces sindicals i polítiques espanyoles, ho és molt més, com ho hem dit abans, pels comunistes. O és que els de casa nostra esperen el XXIII^è Congrés del P. C. rus per començar-la ?

A Portugal com a Catalunya

Els estudiants reprenen el combat

Les noves que es reben actualment de Portugal són seguides amb gran interès a tot Catalunya i particularment en els medis universitaris catalans. L'idea d'una profunda solidaritat ibèrica, per transformar la península socialment, políticament, culturalment, és una idea vella entre els catalans però que avui reneix de les seves cendres i s'afirma en actes.

Els pobles explotats dels imperis colonials afirmen llur voluntat de liquidar les restes que queden a Salazar i Franco.

Els universitaris portuguesos, com els catalans, com els espanyols diuen llur solidaritat. I l'afirmen també per demà, per construir plegats la federació de pobles ibèrics que amb un sentit de llibertat es sumará de delo a l'Europa que encara està per fer.

Salazar, com Franco, ha dissolt les organitzacions d'estudiants!

La solidaritat dels pobles ibèrics ha d'ensorrar les dues dictadures!

La destalinització...

Es sobretot en el partit italià que la discussió entorn de la destalinització és profunda i va més enllà que les simples frases fetes sobre «els crims de Stalin», plantejant-se la necessitat d'una anàlisi marxista del fenomen stalinista. Copiem per exemple de «Nuova Generazione», periòdic de les joventuts comunistes:

«Crec que el Partit Comunista Italià ha de refusar la solidaritat incondicional amb la política de la Unió Soviètica, sigui quin sigui el grup que té el poder. Aquesta mena de solidaritat sense crítica és el més mal servei que es pot fer als comunistes soviètics». (R. Minuti.)

Copiem de «Noue Drogi», revista teòrica del Partit comunista polac:

«Cal una anàlisi marxista del període del culte de Stalin, una explicació de les condicions i circumstàncies que l'han permès i dels seus efectes polítics, econòmics i socials»...

I, per acabar, copiem de «Przegląd Kulturalny», revista cultural polaca:

«Recordem que és ben difícil desfer-se d'habituds adquirides al llarg dels anys... «Es més fàcil de refusar i de condemnar en paraules les deformacions del «culte de la personalitat», que de canviar les pràctiques que arrelaren a aquella època.»

Recomanen la lectura d'aquests òrgans comunistes als nostres ex-stalinistes.

... en altres països

SOCIALISME

MERIDIONAL

COM que en aquests temps tothom és economista i predominen els conceptes econòmics i el vocabulari aferent a aquesta ciència infusa, no és gens estrany que acceptem la geografia social i política com una fase de la geografia econòmica i tinguem un atlas general de països desenvolupats i països subdesenvolupats. Forcem la geografia i la gramàtica però això és un dret que dona la universalització de la cultura, els intercanvis docents, les relacions internacionals i la premsa banal que a tot arreu s'estila.

Que ningú no s'ofengui si ens atrevim a opinar car també nosaltres fem us dels nostres drets des que tenim us de raó i a vegades sembla que contradim Marx perquè corregim males interpretacions del materialisme històric o del determinisme econòmic. Els països, desenvolupats o subdesenvolupats, són un continent humà, més que geogràfic, històric, ètnic i social. I el desenvolupament de cada un d'aquests grups humans, industrial, econòmic, científic i cultural, respón en part a l'estat general o universal d'aquests valors de cultura però respón molt més a les condicions ètniques, socials i històriques de cada poble. Així, quan veiem, per exemple, les matèries econòmiques d'Espanya tractades en els termes que escauen als Estats Units o a França sentim una mica d'esglai com si ens possessin un motor a la carreta de bous i ens fessin anar pels mals camins a cent kilòmetres l'hora. L'únic que podem aconseguir és estel·lar-nos.

Passa, naturalment, el mateix amb el Socialisme, que és tema fonamentalment econòmic però en el sentit que cal donar a l'economia, és a dir ordre funcional orgànic, direcció i ajustament de tots els afers culturals, socials i humans. Abans parlàvem de pobles avançats i pobles endarrerits i els termes eren tan poc escaients com els de desenvolupats i subdesenvolupats. Ens recorden les reflexions de Tacit quan diu que els pobles galesos deposaven les armes i acceptaven la servitud romana per l'honor de dir-se civilitzats. Car el Socialisme és en essència una servitud de treball, d'higiene, de sanitat i de cultura que comporta un ordre mental en els individus i estableix una mecànica econòmica i social d'equilibri i de justesa com en els organismes més perfectes de la natura.

Ens expliquem, doncs, que en les regions subdesenvolupades del planeta el Socialisme resulti un mite, una mena de metàfora religiosa que dispersi la perplexitat de la mentalitat neolítica. Sobretot en les terres ibèriques on el Renaixement no va florir perquè la llavor greco-latina havia estat trepitjada pels invasors abans que posés arrels i els genis autòctons com Cervantes i Camòens escrivien llurs obres immortals en la obaga de les presones medievals que avui encara s'omplen del fòsfor que exhalava la carcassa de tantes generacions perdudes. I Catalunya, per bé que més greco-romana que la resta, forma part del conjunt, avui més que mai, i la seva mentalitat es facciona i refacciona en el

clar-obscur de les naus romàniques. I els nostres homes saben de socialisme com d'astronomia precoperiana i alguns, la majoria, s'armen de plàstic nihilista llibertari, i els altres de geometria marxista-leninista com el bo de Fidel Castro que arriba a l'institut sense el certificat d'estudis elementals que a la U.R.S.S. fa quaranta anys que duren i encara no han fet el batxillerat ni ells ni cap dels seus satèl·lits. L'únic que han fet a perfecció és l'Estat policíac, la dictadura brutal, imitada pel nacional-socialisme de Hitler, la Falange espanyola, el socialisme militar de Nasser o d'aquell Peron mal comediant que se sabia fer pagar per bo.

Comprenem el turment de la nostra joventut perquè també l'hem viscut nosaltres, revolucionaris precoços que sortim de les entranyes prehistòriques i la primera llum ens inflama la retina. ¿Què sabem de Socialisme o de societat orgànica els que no coneixem la democràcia només de nom i la proclamació dels drets de l'home només per referències històriques? El socialisme actiu, vital, sensible, no s'aprèn en manuals teòrics ni en programes sindicals de tàctica ni en l'acció subversiva clandestina per eficaç que sigui. El socialisme, que es civisme, ciutadania essencial, forma part de la nostra natura i no s'aprèn ni se desaprèn, és viu. Per això resulta fàcil, plausible i adient d'ésser socialista a Dinamarca o a la Nova Zelanda i difícil, fins diriem, empalagós, a Catalunya o a Sicília com al Brasil o a la Indonèsia. I és a Sicília on brosta el socialisme evangèlic de Danilo Dolci o al Camodge on Norodom Sihanuk deixa el tron reial i es posa a fer socialisme de pic i pala i convida el cos diplomàtic amb les brigades populars el goig de construir camins, camps d'esport, establiments sanitaris i cases per a obrers en concurrència voluntària, gairebé religiosa. Cap, però, no igualarà els *akibbutzim* d'Israel, aquelles col·lectivitats perfectes que només poden donar-se on les individualitats sòlides i reeixides espontàniament fan nucli, fan societat, fan Socialisme de bona llei, més dens i més concret que el de la social-democràcia dels països desenvolupats.

Hem motejat de meridional el socialisme incoherent, explosiu, diletant, que ve a ésser una mena de malaltia tropical, passatgera, febrosenca, i que molt sovint resulta una vacunació contra el socialisme autèntic, civil i racional. Ens hem aprofitat d'aquesta generalització pejorativa perquè l'experiència ens ha ensenyat que molts dels que passen la febrada resulten comunistes o feixistes frustrats o en planter i un dia o altre troben llur destí. Aneu mirant com tot acaba en dictadura, en deformació social i humana i en regressió manifesta, tant a Cuba com a Birmània, tant a Albània com a Egipte o al Sudan. I ni tan sols ens deixen l'esplai de combatre els Estats Units perquè ells se'n prenen el monopoli, a Cuba, a Portugal i a l'«ABC» de Madrid. ¿No serà que de tant voler-ha endevinar ens hem despistat completament i avui no trobem el nord i en el xibbarri que ens volta

no sabem conèixer quin és l'amic o l'enemic?

Els joves desperts que arriben a la brega haurien de percebre l'eco d'aquell crit enguionat de Lenin cop guanyada la revolució d'octubre que va donar el poder als bolxevics: Socialisme i electricitat! Amb quaranta anys d'esforços i dejunis l'electricitat va arribant, els kolhoses no rendeixen i Gagarin i Titov són els primers cosmonautes de l'univers. Els socialisme doctrinal encara no s'ha encetat en la pràctica.

Hi ha el mateix règim de salaris, el mateix sistema financer, el mateix règim de treball, de compra-venda, de mercat, de balafi i de misèria mal distribuïda que als Estats Units o qualsevol altre país capitalista amb plans quinquennals o sense. No volem descoratjar ningú ni voldríem que els nostres joves es tornessin cínic o esceptics. Voldríem, al contrari, que tinguessin conviccions fermes i racionals i pensessin que si el cristianisme en dos mil anys no ha pogut acreditar el dogma de la caritat, el Socialisme que és molt tendre i només fa via pels camins de la raó — mal els de la força ni de la violència — ens ofereix ja en els nostres dies i a l'abast de les nostres verificacions tipus de societat no pas perfecta però tan mateix molt més amable i més confortable que la dels nazis i els bolxevics, que la dels falangistes verticals o horitzontals i que la dels militars incompresos que fan revolucions vitals i socialisme penitenciar a Espanya i altres terres meridionals que tots coneixem de sobres.

M. SERRA I MORET

ABRIL 1931...

Els anys passen i el recort d'aquelles jornades inoblidables no s'esborra dels que les visqueren — i interessa cada dia més a les noves generacions del nostre poble. Per comprendre les lliçons, corregir-ne els errors, cercar-hi el camí de la victòria.

A Catalunya era tot un poble que es posava en peu i afirmava, amb la llibertat nacional l'exigència de justícia social. La República, significativa pels treballadors, pels estudiants, aquestes dues afirmacions indissolublement lligades.

Fem-les realitat una dia!

...ABRIL 1962

Société Générale d'Impression
Toulouse

Le-gérant : A. IBORRA